

NKPURU OBI

NKE MADU

COPYRIGHT

ISBN 0 - 908412 - 07 - X

E-MAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. Box 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.
(A Gospel Literature Mission financed by donations) (Reg. No.
1961/001798/08)

ULO NSQ NKE CHINEKE M'QBU ULO
QLU EKWENSU.

1 Jøn 3:4-10.

Akwukwø a abugh akwukwø ɸhu. Obu uzø puta n'obodo anakpø Faransi (France) ihe kariri զgu arø iri gara aga. Owetawo ihè na ngøzi nye nnu kwuru nnu nkpuru obi. Qluwo kwa զlu dika enyo nke ime mø nime ya ka nwoke na nwayi nwere ike ihu զnodu nke ime mø ha dika Chineke nahu ya. Qtutu ahuwo obi nke nmehie ha ma chegharia nata kwa obi զhu ma nwe kwa mø զhu nime ha.

Mbe inagu akwukwø a, biko cheta kwa na զbu enyo nke obi ebe nime ya ka igagu ma huta onwe gi. Զburu na ibu onye n'ekpere arusi, ma ibu onye nke Kraist ma-զbu onye nala azu niso Kraist, igahu onyinyo onwe gi dika Chineke nahu ya. Chineke adigh ele madu anya n'iru. Qnele nkpuru obi զburgh iru ma-զbu udidi aru nke madu.

Ekwensu bu nna nke ndi ugha nile, eze nke զchichiri na chi nke uwa nka.

Qnenwogha onwe ya dika mọ-ozị nke ihè ma ọbugh kwa mọ-ozị nke ihè ọzọ dika ọtutu madu newere ya ma we iwe mbe ha huru onyinyo ya ebe eweputara ya n'udi ya. Dika ọdi n'oge ochie, ọbula ubua kwa, ọtutu ndi ozi ugha di, ndi ozi aghughọ, nenwogha onwe-ha dika ndi ozi nke Kraist, ọbugh kwa ihe iju anya, n'ihi na Ekwensu onwe ya neme onwe-ya ka oyie mọ-ozị nke ihè. 2 Korint 11:13,14. Ndi Ekwensu mere ka anya na uche ha kpue isi ka ha ghara ihuta ihu n'anya Chineke, ebube na idi uku nke Chineke, ndi nenwegh ike ihu Onye nbaputa ha, bu Kraist Jisos. 2 Korint 4:4. Madu ndi chi nke uwa nka mere ka ha kpue isi enwegh ike ihu mbe ha naaba ọsq abा na nbibi ebigh-ebi, baba na ọku ala-mọ di ebigh-ebi nke ji brimstone enwu. Ha nwuru anwu n'ebe Chineke di ma buru ndi chi nke uwa nka nachi. Efesos 2:2.

Ihe ejì me ka Okpara Chineke puta ihè bu nka, ka Owe la ọlu nile nke ekwensu n'iyi. 1 Jon 3:8. Wedanu onwe unu n'okpuru Chineke. Guzogidenu onye iro ọgabapu kwa

n'ebe unu nq. Biaruenu Chineke nso
Qgabiaru kwa unu nso. Jemes 4:7,8.

Mbe inagu akwukwø a nelekwa onyinyo ya
anya, igatule kwa obi nke gi onwe gi. Kwe
ka enyocha obi gi huta kwa qnødu ya.
Qburu na ichøputara na obi gi jørq njo
juputa na nmehie, agønarila ya m'øbu
ezonarila ya, kama kwere ma kwuputa
nmehie gi nile. Qburu na ayi asi na ayi
emehiegh ayi naghøbu onwe ayi, ezi okwu
ahu adigh nime ayi. Qburu na ayi
ekwuputa nmehie ayi, Chineke kwesiri
ntukwasi obi zie kwa ezi ibaghara ayi
nmehie ayi na isacha ayi na nmehie ayi
nile. Qburu na ayi si na ayi emehiegh,
ayi neme ya onye ugha, okwu Ya adigh
kwa nime ayi. 1 Jøn 1:8-10. Wedanu onwe
unu n'okpuru aka di ike nke Chineke ka
Owe baghara unu nmehie nile unu were
qbara oke qnu nke Jisøs Kraist sacha unu.

Ma ibugh onye Chineke nachi igabu onye
ekwensu nachi. Ma ibugh oru nke nmehie
igabu oru nke Chineke. Qburu na nmehie
nachi gi, agønarila ya. Kama tikue Chineke
onye gême k'ipua n'oru nke nmehie site na

Jisus Kraist onye biara n'uwa nka izoputa ndi nmehie, imeghe anya ndi isi, iwepu ayi pua n'ochichiri na iwepu ochichiri pua nime ayi. Qbiara iwebata ayi n'ihè Ya di ebube. Jisqs biara me ka ayi nwere-onwe ayi pua n'ike nke nmehie na nke Ekwensu. Site na ya ayi nwere N̄aputa pua na nmehie ayi. Inegozo n'iru Chineke di nsq. Onye nahu makwara ihe nzuzo na ihe nkpuichi nile nke ayi neme ma echiche ayi nile. Inwegh ike izonari onwe gi na qlu gi nile n'ebe Chineke nq. Onye naku nti dika ihe qkuku qgagh anu ihe? Onye kpuru anya qgagh ahu uzq? Abu-Qma 94:9. N'ihi na anya Ya dikwasi n'uzq nile nke madu, nzq ukwu ya nile ka Q nahu kwa. Qdigh ochichiri di, qdigh kwa onyinyo qnwu di, ebe ndi nalu ajq ihe gezo onwe ha. Job 34:21,22. N'ihi na Jehova anya ya nejeghari n'uwa nile, igosi Onwe Ya onye di ike n'akuku ndi obi ha zuru òkè n'ebe Qnq. 2 Ihe-Emere 19:9; Jon 2:24.

Onye ihe nagara nke qma ka qbu, bu onye ebupuworo njehie ya, onye ekpuchiworo nmehie ya. Onye ihe nagara

nke ọma ka ọbu, bu madu nke Jehova
nadigh aguru ajọ omume, ọdigh aghughọ di
na mọ ya. Abu-Oma 32:1-5. Gua kwa
AbuQma 51. Jisọs nọ nakpọ kwa òkù ta:
"Biakutenum unu nile ndi nadọbu onwe unu
n'ọlu, ndi ebowokwara ibu di arọ. Mu
onwem geme kwa ka unu zuru ike.' Matiu
11:28.

Copyright ANGP

1. OBI NKE ONYE NMEHIE

1

Onyinyo nka negosi nkpuru obi nke onye n'ekpere arusi na onye nmehie, nke uwa, nke nwoke m'øbu nwayi nenwagh nbanwe nke mọ nke uwa nka na agu ihe øjø nile na øchichø nke anu aru. Nka bu ezi enyo nke

obi ya dika Chineke nahu ya. Anya ya nke nadigh ahuzi uzø, nke nacha kwa uhieuhie, negosi զնունու manya ya. Gua Ilu 23:29-32. "Ònye nwere ahuhu? Ònye nwere anya nacha զbara? Ndi nanø ogologo mbe niñu manya, ndi nejeghari ichqputa manya agwara agwa. Elekwasila manya anya mbe զnacha զbara, mbe զnenye udi ya n'iko mbe զnasughari nke զma nime iko. N'ikpe azu զbu dika agwø ka զnata զbu kwa dika ajuala ka զnatu. Anya gi abua gahu nwayi nabugh nke gi obi gi gekwu okwu ibakuta Chineke azu.

N'okpuru isi igahu nkpuru obi madu nke զtutu anu di iche iche nakøwa զtutu nmehie di iche iche di n'obi madu, bi. Nkpuru obi bu զnødu (ime ulo m'obu ulo) nke nmehie ayi. Chineke si: "Obi di aghughø kari ihe nile, ihe nadigh ngwøta ka զbu: Ònye gamara ya?" Jere. 17:9. Jisøs kwuru si: "N'ihi na nime, bu n'obi madu, ka echiche nile jørø njo si aputa, ikwa iko nile, ori nile, iibu madu nile, ikwa iko nile nke ndikom nwere nwunye na ndinyom nwere di, anya uku nile, ajo ihe

nile, aghughø, agu ikwa iko, ajø anya, nkwalu, npako, enwègh uche: ajø ihe ndia nile nesi nime madu aputa, ha nemeru madu." Mak 7:21-23.

ÉKWÚRÙ:

Ihe mbu ekere bu ékwúrù. Nnunu mara nma nke uku nwe ñikù զma nwere àgwà di egwu, զnekwu n'ebea ihe bayere nmehie nke npako. Lusifa (Lucifer), Cherub (møozi) etere manu onye buri nwa chi-զbubø nke Chineke, mø-ozi nke Chineke, dara site na npako ghø onye iro nke Chineke, զbu ekwensu. Aisaia 14:9-17. Ekwensu bu mø-ozi nke զchichiri զbugh kwa mø-ozi nke ihè զzø.

Npako negosi onwe ya n'զtutu uzø. Ufødu neme npako n'ihi na ha nwere զtutu àkù,

site n'ihe nnweta nke igwe ehi, igwe ewu na aturu, ọtutu ulo ma-Ọbu ala, site n'uwe di oke ọnu ahia ha nwere, n'iru ọma na aru ọma ha nwere nke ha nekpu ghe negosi n'uzo ihere. Ufọdu neme npako n'ihi obodo ha, n'ihi amam ihe nke akwukwọ, site n'idi ike, na otu ihe uwa ji agara ha nke ọma, site nudi nke akpukpọ aru ha na site n'ọtutu ihe efu ọzọ di iche iche.

Ọtutu ndi ọzọ neme onwe ha kaha ma nma site na nba-aka, ọla-nti, nacho iru ha na aru ha nma site nihe otite, bu aru Chineke mere ka ozue oke. Chineke nedo onwe ya imegide ndi npako, ma ọnenye ndi di ume ala n'obi amara. 1 Pita 5:5. Npako na nganga ka Chineke kpọrọ asi. Ilu 8:13. "N'iru ntipia ka npako naga mọ di elu nebu ọdida uzo." Ilu 16-18.

NKITA: ma-øbu MKPI:

Nkita nakøwa agu nke anu aru, omume aru, ikwa-iko nke nwoke nwere nwunye na nwayi nwere di na ikwa iko nke nwoke enwegh nwunye ma-øbu nwayi enwegh di. Nkita nemeru onwe ya ebe øbula ønaga. Qtu ahu ka øtutu madu di. Ebe øbula ha naga ha ewere aka, were anya, were ukwu, were imeghari aru achø enyi. Ikwa iko n'uzø di iche iche abawo uba n'oge ikpe azu ndia jørø njø. Umu-okorøbia enwegh ike ijide onwe ha rue n'umu nwoke nwere nwunye na umu nwayi nwere di, na ndi di ha m'øbu nwunye ha nwuru nadi ndu nime ikwa iko. Nmehie nke obodo Sødøm ejidesiwo ndu nke nnu kwuru nnu aka ike nimezu okwu Jisøs nke obu uzø tua aka na ubøchi ikpe-azu gadi ka ubøchi nke Sødøm

na Gomora. Ndi obodo Zulu otu aka ahu na ndi obodo Basuto na ebo զզ di iche iche nakpo onye neme omume aru na onye զկwa-iko 'NKITA'. "Madu di otu ahu agagh eketa ala-eze Chineke n'ihi na n'azu obodo ka ha di, bu nkita nile na ndi nile nagwo nsi, na ndi nile nakwa-iko, na ndi obo madu nile na ndi nekpere arusi, na onye զbul nke nahu ugha n'anya neme kwa ya." Nkpughe 22:15. Ya mere բanarinu ikwa-iko. Nmehie nile զbul nke madu neme di nelu aru: ma onye nakwa-iko nemehie megide aru nke onwe ya. "Gini? Անս amatagh na unu bu ulo nsq Chineke? Qburu na nwoke ma-զbu nwayi emerua ulo nsq nke Chineke (ulo nsq Chineke bu aru gi), onye ahu ka Chineke gemebi, n'ihi na ulq nsq nke Chineke di nsq, ulo nsq ahu nke unu onwe unu bu." 1 Ndi Korint 3:16-18; 6:15-20.

ÈZÌ:

Ézì negosi nmehie nke anumau manya na iribiga ihe oke. Ézì neri ihe nile nke ọhuru n'uzo ya. Omagh ihe ọma ma-ọbu ihe ọjọ, dika ọtutu madu neri anu nke nwuru n'onwe ya, site na nriria ma-ọbu na anyaburu ya anyabu. Ha neri ọbara, nkakwu na òké na ihe nile ọzọ di iche iche nke Chineke si ayi erila. Olu-ndi-ozzi 15:20; Aisaia 66:3-7. Nke ọzọ kwa ha nemeru auru ha, bu ulo nsọ nke Chineke site nita ihe ọtita, ikpọ anwuru, m'ọbu iju anwuru nile nadigh ọcha nke neweta nmeru na nmebi nke ọbara ha nke neduba ha n'idi ndu nke nmehie. Setan neme ka agu iju anwuru nagusi ha ike. Ọbu nani site n'ike Chineke ka nwoke m'ọbu nwayi ọbula nwere ike irapu ihe efu nka nke newedata kwa

qonodu madu ala. Ndi madu ma okorobia ma agadi enwegh ntughari uche bayere iñu manya ka obue ha site n'iñu manya naba n'anya dika biee (beer) manya na barandi (brandy). Otu qdi, onye qñu manya qbula agagh eketa ala-eze Chineke. Manya biee ahu abugh nri. Qbu ihe qñiuñu nwuru anwu nke nemeghari anya nekpuhi kwa uche nke madu k'qghara ima ihe, nke neme ka ndi nile nañu ya neme omume jorø njo. Ha neme omume aru site na ya bue madu nke ha agaragh ebu ma qbura na anya doro ha. "Onye nakwa emo ka manya bu, onye nkpotu ka ihe qñiuñu nke naba n'anya bu; Onye qbula nke nawaghari na ya amagh ihe." Ilu 20:1. N'iwu Moses, onye qbula nwere nwa nenupu isi, nke nagubiga kwa manya oke, anatubu ya na nkume qnwua Deut. 21:19-21. Ndi nile nemeputa biee (beer) m'qbu manya ndi qzø nile di ike na ndi nere ya na ndi nañu ya ha nile no n'ikpe qmuma' n'ihi na okwu Chineke si: "Ahuhu gadiri onye neme ka madu ibe ya ñua ihe, onye newere akarama nye ya, nkeneme kwa ka qñubiga manya oke." Habakok 2:15. "Ekwela ka eduhie unu, ndi

nakwa iko, ma ọbu ndi nekpere arusi ma-
ọbu ndikom nakwa iko, bu ndi nwere
nwunye, ma-ọbu ndikom neme dika ndinyom,
ma-ọbu ndikom nemeru onwe ha n'aru
ndikom, maỌbu ndi ori, ma-ọbu ndi anya
uku, ma-obu ndi NA^aUBIGA MANYA OKE,
ma-ọbu ndi nkutu, ma-ọbu ndi napunara
madu ihe, ha agagh eketa alaeze
Chineke." 1 Kɔrint 6:9,10.

"Ma ọlu nile nke anu-aru putara ihè, nke
di ka ndia: ikpere arusi, igwonsi, ibu iro,
esem-okwu, ekworo. INUBIGA-MANYAOKE
na ihe yiri ihe ndia. Ndi neme ihe di
otu a agagh eketa ala-eze Chineke." Gal.
5:19-21. "Anubigala manya biee (beer) oke,
kama juputanu na mọ-nso." Efe. 5:18. Qbu
ndi akpiri nakpọ nku ka Jisus nakpọ oku
nka: "Qburu na akpiri akpọ madu ọbula
nku, ya biakutem, nua miri nke ndu
nefu." Jon 7:37,38. "Ge nti, onye ọbula
nke akpiri nakpọ nku, bianu na miri, onye
ahu kwa nke nenwagh ego; bianu, zuru
ọka (nri) rie; e, bianu, zuru kwa manya-
vine na miri-ara-ehi nejigh ego narugh ọnun
ahia. N'ihi gini ka unu natu ego inye

n'ønødu ihe nabugh nri? Na ihe putara na ndøbu unu nadøbu onwe unu n'ølu." Aisaia 55:1,2.

MBÈ:

Anu nka nadigh agasi ije ike negosi ihe bayere nmehie nke ume-ngwu emegh ihe mbe okwesiri na igwø nsi. Ekweghekwe di ka nmehie nke igwø-nsi. Onye-ume-ngwu nadaba n'ønwunwa di iche iche. Kama ilu ølu ørørø izu ori, nke nedubakari níbu madu. Ume ngwu nke ime-mø nebochi ayi ikpe ekpere, igu akwukwø Nsø na iga Ulo Chineke (Chochi). Onebochi ayi inyocha Okwu (Bible) Chineke nke ayi sitere na ya nwe ndu ebigh-ebi. Emegh ihe na mbe ya bu ori nke oge n'ikpe azu øduba na nbibi. Mbe Chineke gwara gi okwu ka iwere nkpuru obi gi nye Ya, mbe ahu ekwensu

abia ngwa ngwa si gi rapu ya ka orue
echi m'øbu ubøchi øzø inwere ogheré nke,
Ewo! napugh ibia. Iganewepu ya eche
oghere site n'ubøchi rue ubøchi, site n'otu
arø rue arø øzø tutu ønwu abiagide gi na
mberede iwe nwua nenwagh Chineke,
nenwagh nzøputa, na nenwagh Kraist. N'ihi
nka Chineke si: "Ta øburu na ige nti olu
Ya, emela ka obi gi sie ike." Hibru 3:7,8.

Ndi dibia neji okpokoro ma-øbu azu mbe
nalu ølu ha negosi nmehie nke ime na
itukwasi n̄basi obi kari itukwasi Chineke di
ndu obi. Kama itukwasi Chneke di ndu obi
n'oge øria na nsobu, ndi madu were
ntukwasi obi ha nye na arusi, nkporøgwu,
nkume, mpi ma-øbu ihe ndi øzø nwuru
anwu nke ndi dibia negosi, kama m̄be ha
naghagh ikwere n'onye Okike na N̄baputa
ha. Chineke nyere umu Israel iwu si:
"Ekwela ka nwayi m̄basi di ndu." Opupu
22:18. "Agagh ahuta netiti gi onye neme
ka nwa ya nwoke ma-obu nwa ya nwayi
gabiga nime øku, ma-øbu onye naju ase,
ma-øbu onye neji igwe-oji tua isi øma ma-
øbu isi øjø, ma-øbu onye naba afa, ma-

qbu onye mbasi ma-qbu dibia nrafu, ma-qbu onye naju mq ihe, ma-qbu dibia afa, ma-obu onye naju ndi nwuru anwu ihe. N'ihi na IHE ARU NKE JEHOVA ka onye qbula nke neme ihe ndia bu." Deut. 18:10-12. Unu echela ndi naju mq ihe iru, unu echeckwala ndi dibia-afa iru, unu achopputala ha, iwere ha meru onwe unu: Mu onwem bu Jehova bu Chineke unu." Lev. 19:31. "Madu ahu kwa nke neche ndi naju mq ihe iru, nke neche kwa ndi dibia-afa iru, iso ha kwa iko. M'gedo irum megide madu ahu, bipu ya n'etiti ndi ya. Unu gedo kwa onwe unu nsq, we di nso: n'ihi na Mu onwem bu Jehova, bu Chineke-unu." Lev. 20:6,7. "Jisq's Kraist nani Ya bu onye nagwq ma mq, nkpuru obi na aru, nke nabaghara ayi ajq qmume ayi nile, nke nagwq qria ayi nile." Abu-Qma 103:1-3. Òdi onye qria naria n'etiti unu ya kpq ndi okenyne nke Chochi (qbugh ndi dibia) ka ha kpere ya ekpere, ekpere nke okwukwe gazq-puta onye qria ahu. Onye-nwe-ayi geme kwa ka obilie. Qburu na qdi nmehie omere agabaghara ya nmehie ahu dum. Kwuputanu nmehie unu gwarita ibe unu,

onye ọbula kpe kwa ekpere n'ihi ibe ya ka ewe gwọ ọria unu." James 5:14-16; Nkpughe 22:15.

Mbe inagu nwa akwukwọ nta nka, Chineke nagwa gi okwu ka ichegharia na nmehie gi ma were ndu gi nye Chineke, ma mọ nke mbe nke di nime obi gi nakpayere gi uka si:

Emela ngwa ngwa, ọbugh ta ka igenye onwe gi, rapu ya echi, rapu ya izu nabia, rapu ya arọ ọzọ ka nma, buru uzọ gwa di gi, buru kwa uzọ mata ihe nwùnye gi ma-obu nna gi gekwu, buru uzọ luta di ma-ọbu nwunye ma bie umu gi úgwù. Kama igege olu Chineke iwere nti gi nye n'olu nrafu nke ekwensu. Site nime otu ahu iwe mesie obi gi ike tutu ọdi ike dikà okpokoro ma-ọbu azu mbe.

AGU:

Anu nka juputara n'ike na iwe na akpiri ikpø nku nke զbara. Զnegosi ihe bayere iwe, obi-զku, զnuma, na զtutu ihe զzø nke di n'obi madu. Onye զbula nke mզ obi-զku na nke iwe nachi nwere ike idaba n'զtutu omume զjø, iնu iyi, idu-ikwu, զtutu mբe n'ibu madu. Զtutu madu naniuta mզ-զjø site n'iնu manya, biee (beer) barandi (brandy) nke mere na ha enwagh ike ijide onwe ha. Զtutu madu ndi nenwagh obi-ike naniuju manya afq ka owe nye ha ike ma-զbu uche iji meghachi ihe emere ha. "Edide agwø di ogologo ka manya-vine ha bu, na nsi di իրէ nke aju-ala." Deut. 32:33. Inyegha-chi ihe զjø n'զnօdu ihe զjø di utq n'obi nke nmehie, ma Chineke bu onye nabօrօ ayi զbօ. Jisq sì: "Hunu ndi

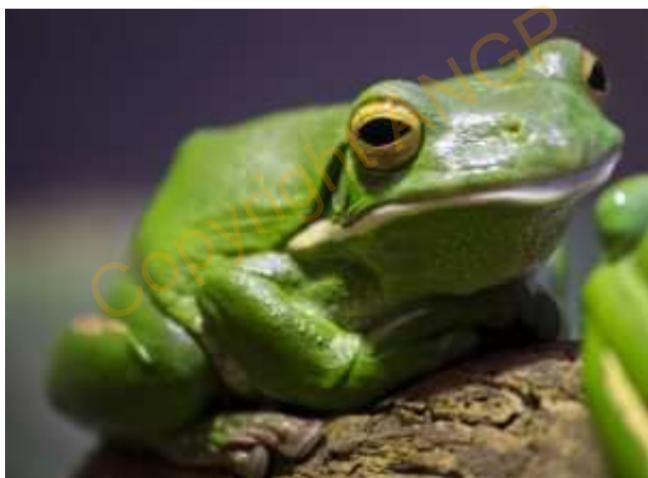
iro unu n'anya." Chineke kwere nkwa ibaghara ayi nmehie ayi ma Ọburu na ayi abaghara ndi nemehie megide ayi.

AGWO:

Qbu ihe nka ekere eke mara nma nke uku n'oge gara aga rafuru Adam na Iv n'ogige Iden, nimebi nmekọ n'idi n'otu di utq ha nwere n'ebe Chineke nq, Ekwensu biliri n'ekworo mbe ọhuru otu Chineke ji hu nwoke mbu na nwayi mbu n'anya na otu odoro ha ndi nachi uwa nile n'ọnqdu Lusifa (Lucifer) ekwensu. Ekworo ka Ekwensu ji tua atu-matu owe gara ya nke ọma nimebi ndu madu na nmekọ di egwu madu nwere n'ebe Chineke nq. Otu ekworo ahu nwuru anwu di ilu di nime nkpuru obi gi na ndu gi nebochi gi obi utq, mbe obi natq ndi ọzq utq ha we biri n'qnu. Ndi-ozi nke

Kraist geche onwe ha nche nwe nlezi anya ka ha ghara inwe mọ ọjọ nke ekworo ma ọburu na ọmasiri Chineke iwere onye ozi Ya ọzọ lua ọlu ma-ọbu gọzie ya karia gi onwe gi. Ekworo netiye ọtutu echiche ọjọ n'obi gi ka iwe me ndi ọzọ ^sí, ibibi obi utø ha na ibu ndi ahu inwere ekworo megide. Ekworo nke di n'etiti di na nwunye nwere ike bibie ulo ha na ndu ha nile. Ekworo siri ike dika ala-mọ. Abu-Nke-Abu 8:6.

AWO:

Awọ neri aja negosi n'ebea nmehie nke afọ ejugh-eju nke ihu àkù n'ego n'anya, nke bu nkporogwu ihe ọjọ nile. 1 Timoti 6:10. Qdi awọ di n'obodo anakpọ Kongo (Congo) ahuru na awọ ndia neri umu ndinda

tutu afọ ha bawa ha nwua. Madu nke nwere ndu iribiga ihe ókè adigh ewere ihe onwere nye ndi obeye na ndi nọ na nkpa. Qnabali n'uzo nile, ma nke ziri ezi ma nke nezigh ka okpokọta uru na àkù nile di n'uwa, nke mbe emesiri nlà na nchara aba ha ndi ori ezuru ha. N'ihi nka Jesus gwara ayi k'ayi kpado àkù ayi n'elu-igwe ebe ndi ori adigh egwupu ezu ori, n'ihi na n'ebe àkù gi di k'obi gi gadi kwa. Matiu 6:19-21. Ekan na ezi-naulo ya lara n'iyi n'ihi na ọhuru nkpirikpi ola-ocha na ọla-edo n'anya na uwe di oke ọnu-ahia we chikọrọ ha bu ihe aburu ọnu. Joshua 7. Judas Iskariot, Onye neso uzo Jisüs lara n'iyi n'ihi na ọhuru ego n'anya kari Jisüs. Matiu 27:3-5.

EKWENSU:

Nka bu nna nke ndi ugha nile na ndi neme ugha. Qbu ya nazu umu anu ahu nile dika onye nazu aturu na onye nachi nkpuru obi. Jisq's si: "Unu onwe unu sitere na nna unu, bu ekwensu, qbu kwa ihe nagu nna unu ka unu nacho ime. Qbu obu madu site na mbu ezi okwu adigh kwa nime ya. Mbe qbula qnekwu okwu ugha, qnekwu ihe nke aka ya, n'ihi na qbu onye ugha na nna ya." Jgn 8:44.

KPAKPANDO:

Kpakpando negosi akø-na-uche nime obi madu qbula. Akona-uche bu ima ihe qma ma-qbu ihe qjø. Ndi Rom. 2:15; 9:1; 1 Timoti 4:2; Taitøs 1:15; Hibru 10:22. N'ebe a qdi nji, buru ihe emeruru emeru juputa na njø. Qnwuru anwu site ninøgide nemehie, kpu ìsì ma rapu ezi uzø, nke mere na

onwego ike ikpe omumue ya ikpe. Nani Qbara Jisøs nwere ike ime ka qdi qcha. Hibru 9:14.

ANYA:

Anya Chineke di n'ebe nile nahu ihe nile nke di n'obi. Qdigh ihe qbula apuru izopu n'anya Chineke nke di ka qku. N'ihi ya Qmara nahu echiche nile zoro ezo na izu nke obi. Ma qbu na imere ihe qjo gi n'ebe bakanisiri qchichiri nke abali, n'oke qhia dikarisiri ibu, n'ebe dikarisiri obo nke osimiri maqbu n'ebe qbula qbu. Chineke nahu gi.

MQ-OZI:

Mq-ozi negosi okwu Chineke. Gi onye nmehie arafuru, Chineke nagwa gi ka icheghari ka ihè nke Chineke ba n'obi ọchichiri gi. Chineke nagwa gi otu aka ahu, enyim, site n'akwukwø nka.

NDURU:

Nnunu nka di ọcha, di nwayø nadigh emeru aru bu ihe atu nke Mq-Nsq, mọ nke ezi-okwu nke negosi nmehie na ezi omume na ikpe. N'onyinyo ma-Ọbu ihe

osise nka mọ nsọ nọ anya n'ebe obi di.
Onwegrh ike ibi n'ebe nmehie nachi.

UMU IRE OKU:

Umu ire-ọku ndia ƙara obi onye nmehie buruburu, negosi ihu n'anya Chineke nke ƙara obi nmehie buruburu. N'ihi na զnwu onye nmehie adigh atq Chineke utq kama ka ochegharia di ndu. Jisq biara izqputa onye nmehie. Oke զnu di n'eluigwe n'isi otu onye nmehie nke cheghariri. Chineke chqraq ka Owere nani զbara Qkpara Ya, bu Jisq Kraist sacha obi, nke umu ire-ọku ndia bu onyinyo ma-qbun ihe àtù. Ihu n'anya Chineke nachq k'qbata nime obi juru oyi nwukwara anwu. Umu ire-ọku ndia negosi QBARA NWA ATURU CHINEKE nke

nebupu nmehie nke uwa. Ihu n'anya Chineke nacho iba n'obi nke juru oyi nwukwara anwu.

Qburu na onyinyo ma-qbu ihe osise nke obi a dabara n'otu qnqdu obi gi di tikue Chineke, meghe obi gi nye Ya k'ihe nke okwu Ya ba nime gi. Kwere n'onye-nwe-ayi Jisq's Kraist agazoputa gi. Chineke genye gi obi di qhu ma tiye mq di qhu nime gi ma-qburu na iriq Ya. Egosiri nka n'onyinyo nke neso nka.

Copyright ANGP

2. OBI NKE IKPE MAWORO NKE NEKWENYE

Onyinyo nka negosi onye namalite icheghari nke chọrọ Chineke. Mọ-ozi nejigide kwa mma-agha, okwu nke Chineke nke di ngwa

di kwa ike di nkø karia mma-agha iru abua, nadu kwa rue nikewa nkpuru obi na mø, ma nkwonkwo ma umi, burukwa ihe nwere ike ituputa echiche na izu nile nke obi. Ndi Hibru 4:12. Mma agha nke Chineke neche-tara ayi na ugwo զlu nke nmehie bu զnwu, զzø na edoziri ya ka madu nwua otu ubo, mbe nke ahu gasiri ikpe eso ya. Ndi Hibru 9:27. Oke onye nmehie na onye ekwagh ekwe bu nime զdø զku nke eji brimstone nemenu.

Nakuku nke զzø mø-ozi ji kwa զkpukpu isi n'aka. Nka bu ichetara onye nmehie na ayi nile aghagh inwu anwu. Aru ayi nke ayi huru n'anya nke uku, nke ayi tufuru ego niledo ya anya na ikpuchi ya զtø na izu ya n'ihe oriri, neme kwa ka afø ju ya n'uzø զbula n'ihe nile nke nagu ya agu, aru a gaje inwu anwu ma rekwa ure. Ikpuru geripia kwa ya. Obi ayi na mø ayi gaga kwa ikpe n'iru oche ikpe nke Chineke.

N'ebe a ayi nahu onye nmehie ka զnapalite iña nti na ndum զdu nke okwu Chineke meghe obi ya nye ihu n'anya nke

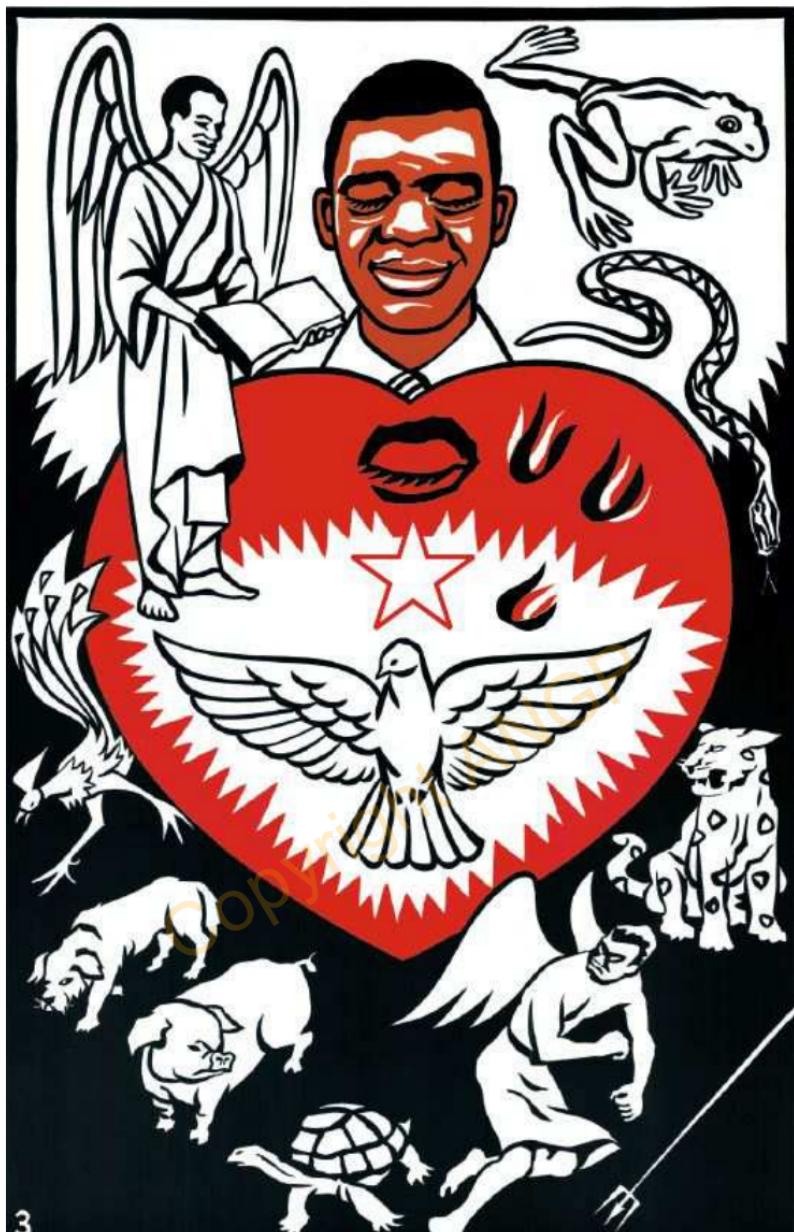
Chineke. Mq-nsø nenwubakwa dika ihè nime obi nke ƙara զchichiri. Ihè nke Chineke abanyewo kwa nime malite ichupusi զchichiri nile. Ebe ihè batara զchichiri abapu n'ebe ahu. Ihu n'anya nke Chineke nke nekpo զku, nekpo kwa զku nime obi nke juru oyi. Nmehie, nke զtutu anumanu nօchiri anya ya naբapusi kwa.

N'ihi nka, զgu akwukwø, kwe ka Jisøs, Onye bu Ihe nke uwa, ba nime obi gi ka զchichiri na զlu nile nke զchichiri ƙapu n'obi gi mbe inahu onyinyo ahu. Jisøs siri: "Mu onwem bu ihe nke uwa: onye nesom agagh ejeghari n'զchichiri." Jon 8:12. "Ahuhu nadiri ndi huru զchichiri n'anya kari ihe." Mbe Jisøs bara n'ulo nsø nke Chineke na Jerusalem, զchupuru ndi nile nere ehi na aturu na nduru na ndi naբanwe ego we kpue ego ndi naբanwe ego iru, we si, "Ulom bu ulo ekpere, ma na unu emewo ya ebe mbakøta nke ndi nezu ori." Jon 2:13-17. Ulo ahu bu obi unu. Jisøs abiagh nani ka զbaghara ayi nmehie ayi nile, kama զbiakwara ibaputa ayi pua na nmehie me kwa ka ayi pua n'ibu oru

nke nmechie. "Qburu na Okpara (bu Jisqs) geme k'ipua n'oru, igapu n'oru nezie." Jon 8:36.

Copyright ANGP

3. OBI NKE N'ECHEGHARI

N'ebe a ayi nahu obi nke onye nmehie nke necheghari. Qnahu kwa, qnemetu kwa ya bu otu idi uku na idi njø nmehie ya nile nke esitere n'ihi ya kpogide Jisøs

n'obe. Ka ọnelegide obe ahuanya, nke mọ-
ozi, okwu nke Chineke, nekpughere ya,
nkpuru obi ya etiwawo kwa. Ihu n'anya
nke Chineke nke emere ka ọputa ihè nime
Kraist JisQS nabaze obi ya, nke kasi nke
mbe ochetara JisQS Kraist ahu, nwa aturu
nke Chineke, onye biara iwepusi nmehie ya
nile kwere kwa inwuru ya ọnwu nelu obe.
Na ámàrà JisQS ube n'afø kpu kwa Ya okpu
ogwu, ku kwa Ya ntu n'ukwu na n'aka ma
kwubue kwa Ya n'obe n'ihi nmehie ayi, bu
ihe netiwa obi nke onye nmehie nke
necheghari. Ka ọnagu n'aia kwa nti na
okwu Chineke, ọ nahu nime enyo nke
Chineke naghøta kwa otu obi ya na nmehie
ya si ejì nji. Nka naduwa nkpuru obi ya
neme kwa ka obi ya nke tiwara etiwa
nke neru kwa uju n'akwa akwa n'ihi nmehie
ya, Chineke nabiakute kwa ya nso. Ihu
n'anya na udo nke Chineke nabanye kwa
nime obi ya nke ọbara nke JisQS Kraist
sachapuworo pua na nmehie. Qna-malite
ighøta na Jehova nø nso ndi obi ha
tiwara etiwa, Qnazoputa kwa ndi azopiarworo
nime mọ ha. Abu-Qma 34:18. Obu onye
neme ka ndi obi ha tiwara etiwa diri

ndu, Qnekechi kwa ihe n̄bu nile ha. Ozø okwu Chineke nakowwa kwa: ma onye a ka M'gelegide, q̄buna onye ewedara n'ala nke etib̄u-kwa-ra m̄-ya etib̄u, onye nama kwa jijiji n'okwum. Aisaia 66:2.

M̄ n̄sq na ihu n'anya nke Chineke nanqgide nime obi nke emere ka q̄di q̄cha. M̄be q̄nele anya n'obe na n'q̄bara nke Jisq̄s n'uzø nke okwukwe, q̄bara nke awusiri n'ihi ibaputa ayi na nmehie ayi. Qnamatite ihuta na anabaghara ya nmehie ya, nenwe kwa af̄ ojuju nime obi ya na q̄bara nke Jisq̄s, Qkpara nke Chineke, asachawo ya pua na nmehie ya nile. 1 Jon 1:7. Onye q̄bula nke kwere n'aha Jisq̄s agagh ala n'iyi kama q̄genwe ndu ebigh-ebi (Gua 1 K̄orint 6:10,11). Onye ayi sitere na q̄bara Ya nwe n̄baputa ayi nime Ya, bu nbaghara nke ndahie ayi nile dika àkù nke amara Ya si di. Ndi Efes̄s 1:7. Ubu a onwere m̄ ahu nime obi ya ma site ubua ga n'iru q̄hugh kwa uwa n'anya m̄q̄bu ihe nke uwa kama ihe nke Chineke nagusi ya agu ike, onye were ihu n'anya tiye nime obi ya. Umu anu ahu, nke bu nmehie ya apuwo

kwa nime obi ya, ṣibuna na onye iro bu setan netufu oge n'irapu ya, kama ṣeṣele anya n'azu n'enwe kwa olile anya na ṣagachota kwa ebe ṣaganq. N'ihi nka agwara ayi ka ayi n'ekpe n'eche, iji we guzogide ekwensu ka owe ḥapu n'ebe ayi nq.

Copyright ANGP

4. NKE AKPOGIDEKOTA WORO YA NA KRAIST

4

Onyinyo nka nekwu bayere onye nke Kraist
nke Chọtara udo zuru oke na n̄aputa site
na aja nke onye nwe-ayi na onye nzoputa

ayi, bu Jisq̄s Kraist, nke esiteworo na ya kp̄gide uwa n'obe n'ebe m'nq̄, kp̄gide mu onwem n'ebe uwa di. Ndi Galetia 6:14. Qnahu kwa na Jisq̄s nwuru n'elu obe, ka ayi, ebe ayi nwuworo n'ebe nmehie di, k'ayi we di ndu n'ebe ezi omume di. 1 Pita 2:24. Onye nke Kraist bu onye akp̄gidere nye uwa. Enyere ayi na iwu ka ayi naga ije site na m̄nsq̄, q̄bugh imezu q̄chichq̄ q̄j̄o nile nke anu aru nachq̄. Ndi Geletia 5:12-25. Qz̄o kwa agwara ayi k'ayi nabaso odido nsq̄ nke onye q̄bula agagh ahu onye nwe-ayi anya ma onwagh ya. Ndi Hibru 12:14.

Nime obi nke onyinyo a igahu isi nkuku ulo ebe elibere Jisq̄s n'udq̄ eji igwe me m̄be eyipusiworo ya uwe ya. N'ebe ahu ka igahu utari na ihe nmekpa aru q̄z̄o nke ha jirimekpa Ya aru n'iwe, n'ihi na ahuhu nke garari adakwasi ayi dakwasiri Ya. Aisaia 53:11-12. Apiara Ya utari n'ihi nmehie ayi nile. Eze Herod na ndi ya kwara Ya emo m̄be ha piasiri Ya utari ha yibere Ya uwe uhie-uhie. Ha wetara okpu-eze nke ogwu kupube Ya n'isi n'q̄nq̄du nke

okpu ọla-edo. Ha tiyekwara n'ọba aka Ya ahiahia (ámi) n'ọnqdu nkpa n'aka Eze. Ha ụbukwara ikpere n'iru Ya n'akwa Ya emo nasi "To Eze nke ndi Jul!" Ha ụbusakwara Ya ọnu-miri napu kwa Ya nkpa n'aka ahiahia ahu ma tie Ya ihe na isi. Mbe ha kwasiри Ya emo ha we duru Ya ga ka ewe kpogide Ya n'osisi. Qtutu di ndi anakpọ n'aha ndi nke Kraist, ha n'ekpe kwa ekpere n'ulo nzukọ Chineke. Ha naga kwa n'oriri nke onye-nwe-ayi, nabu kwa abu nke Chineke, ma na nmehie ha nakpogide kwa onye nzoputa ha n'obe nke ubo abua. Qburgh ndi nile nasi: Onye-nwe-ayi, onye-nwe-ayi gaba n'ala-eze Chineke, kama ndi nile neme ihe nna-ha-nke bi n'elu-igwe nachọ. Matiu 7:21-27. Igahukwasi akpa ego nke Judas nime onyinyo ahu. Judas rara JisQS nye we nara oru ọla-edo na iri, n'ihi na ihu n'anya ego ekpuchiwo anya ya we nwude obi nke nmehie ya. Ndi agha ndi jidere JisQS na abali ji udọ igwe na oriọnna na ihe nile ndi ọzọ. Ndi agha ahu ji kwa ọkpukpu nke nwere akuku isi nwekwara ntupọ na aru ya, mbe ha neche ihe ha geme na uwe ya, ka ewe mezue

okwu amuma nke Chineke: Ha nekere onwe-ha uwem. Nelu ihe m'neyi naru ka ha nefe kwa nzà. Abu-Qma 22:18.

Otu ọdi, otu onye netiti ndi agha were ube ma Ya n'akuku, ngwa ngwa ọbara na miri we puta. J̄on 19:33-37. Tutu oke ọkuku kwa akwa Pita ḡonariri Jis̄os n'iru otu nwayi ma nwa m̄be nta owe chegharia n'oke anya miri. Ìnekwuputa kwa Jis̄os n'okwu ma n'omume? ma-Ọbu, egwu Ọnatu gi ime nka? Otua ka Jis̄os kwuru: Ma onye Ọbula nke ga-ḡonarim niru madu, ya ka Mu onwem gaḡonari kwa n'iru Nnam nke bi n'elu-igwe. Matiu 10:32,33. Jis̄os kwukwa-sikwara Ọzq̄ si: Qburu na onye Ọbula achq̄ ka osom nazu, ya ju onwe ya, buli kwa obe ya nesokwam. Matiu 16:24. 'Onye nanaragh kwa obe ya sokwam n'azu adigh ekwesim. Matiu 10:38.

Nkume m̄be ebigh-ebi,
Kwe ka m'zoro nime gi,
Ka miri na Ọbara,
Nke si n'akuku I puta.
Buru Ọgwu nmehie nkem,

K'qsacha obim nk'qma.

Copyright ANGP

5. ULO NSQ NKE CHINEKE

5

N'ebe a anegosi ayi ndu nke onye nmehie nke asachara do kwa ya nsq nke esitekwara na amara na ebere nke Chineke nke di uku zoputa ya. Ubua զбу ezi ulo

nsø nke Chineke, ebe Chineke bu Nna nebigide. Okpara na mø-nsø dika oyinyo nke Jisøs Kraist negosi: Qburu na madu ahum n'anya, ogedebe okwum: Nnam gahu kwa ya n'anya. Ayi gabia kute kwa ya, neme kwa ebe obibi ayi n'ebe ønø. Jon 14:23. Owedawo ndi di ike pua n'oche-eze, Weli kwa elu ndi ønødu ha di ala. Luk. 1:52.

Nkpuru obi ahu abuworo ulo nsø nke Chineke di ndu. Ewepuwo nmehie. N'ønødu nke øtutu umu anu, nke setan nna nke di ugha nachi, ayi nahu mø nsø k'ønebigide nime obi ahu. N'ønødu nke njehie nile nke anu-aru, obi ahu adiwo ka ubi abara ogige nke anenweta kwa nkpuru, osisi nke nami nkpuru, namiputa nkpuru nke mø, dika ihu n'anya, øñu, udo, nweda n'ala, ogologo ntachi obi, idi nwayø, idi nma, okwukwe, adigh-ike-n'obi, anya udo. Ya na nkpuru øzø nile nke di nma n'ebe Chineke nø na n'ebe madu nø. Ubua øbu ezi osisi namiputa ezi nkpuru nke sikwa na alaka ezi osisivine ahu, Onye-nwe-ayi bu Jisøs Kraist. Ihe nzuzo nke imi nkpuru ahu bu

na Ọnanogide na Jisọs Kraist, Jisọs Kraist kwa nime ya. Jọn 15:1-10. Ọnede kwa okwu Ya nime obi ya. Ebe emejuputara ya wua kwa ya miri (baptism) site na mọnṣo onwere ike imeri anu aru n'ihe nile nke Ọnezuputa. Site n'ike nke mọ-nsọ Ọnaga ije n'uzọ nke mọ. Ọdigh adi kwa ndu ọzọ site n'ihe Ọnahu anya, ma-Ọbu nke Ọnuru na nke meturu ya, kama Ọnadi ndu n'okwukwe; n'ihi na okwukwe nime Jisọs Kraist bu nmeri nke nmeri uwa nile. Ọnadi kwa ndu na olile anya, anaḥa kwa ya ume site na olile anya nke nbiaghachi ngwa ngwa nke onye-nwe-ayi bu Jisọs Kraist. Ọnadi ndu nime ihu n'anya nke Chineke nke nadigide nime ya mbe dum.

"Ngozi nadiri ndi di Ọcha n'obi n'ihi na ndi ahu geketa uwa. Matiu 5:8. David, nagugh iba uba ya nile, na nmeri ya nile n'ebe ndi iro ya nq, nagugh o bụbu nke o bụru Goliat bu onye di ebube nile anya, na ndi ọzọ nile, nwekwara otu ihe nke di ya óke nkpa na ndu ya, nke Ọmara na ya aghagh ime ma Ọburu na Ọchọrọ ihu Chineke. Ọkwara akwa site na ala ala obi

ya: Kerem obi di ọcha, Chineke. Me kwa ka mọ nke neguzosike di ọhu nimem. AbuOma 51:10. Qdigh madu ọbula puru isacha obi nke aka ya ma-Ọbu ikpu obi na isacha ya ka ọdi ọcha, site n'ọlu nke aka ya. Ọgabia-kute Chineke n'obi di ọcha nk'ezì ncheghari na nkwuputa nmehie na irapu nmehie ya nile dika Eze bu Devid mere, dika nwa nmefu rapuru igwe ézì ma lakuru nna ya we si ya n'obi di ume-ala: "Nna, emehiewom n'ebe Chineke nọ na n'ebe gi onwi gi nọ." Chineke di na njikere ibaghara onye nmehie Ọbula nke ji obi nke ncheghari zuru oke bia-kute Ya, n'ihi na Ọbu Chineke kwere nkwa si: "Obi Ọhu ka M'getiye nime unu, mọ Ọhu ka M'getiye kwa nime unu. Agamewepu obi nke nkume ahu na anu aru unu, mọm ka M'getiye kwa nime unu me kwa ka unu ịbaso ukpurum nile. Nka bu Ọbu Ọba ndu Ọhu nke Chineke mere we kpuchie na Ọbara Ọkpara Ya bu Jisọs Kraist.

Nime onyinyo nka ayi gahu Mọ-ozì nke Jehova nama uloikwu-ya buruburu ndi natu egwu Ya. O we dọputa ha. AbuOma 34:7;

91:11; Daniel 6:22; Matiu 2:13; 18:10;
Qlu-ndi-ozi 5:19; 12:7-10. Anahu kwa onye
iro nime onyinyo a ebe ọneguzo nso nkpuru
obi, neche kwa nwa oge nke ageji nye ya
efe ka ọba n'ebe obibi ya mbe ochie.
Nwenu anya udo, nechenu nche. Onye ahu
nke nekuru unu ga ikpe, bu ekwensu, dika
Ọdum nabø uja, ọnejeghari, nachø onye
ogelomi. 1 Pita 5:8. Guzogidenu onye iro
ọgañapu kwa n'ebe unu nq.

Jemes 4:7.

Copyright ANGP

6. OBI NKE ANWAWORO NKE NKEWA

DI KWA

NIME YA

Nka bu onyinyo di iru-uju nke onye nala-
azu. Otu anya ya amalitewo ikpuchi

ekpuchi, nke negosi na ọmalitewo inwe mọ juru oyi, ọnararu ura n'ije nke Kraist ya nadi kwa iche n'uzo ọbula. Anya nke ọzọ ji kwa ihere natughari onwe ya, nabalisike ya na uwa ime enyi. Ìhè nke di nime obi ya nada ada ma obi ya negosi kwa na njikere iso Kraist hukọ ahuhu nke di nobi ya adawo-ada nenwagh ike iguzo kwa eguzo ọzọ. Ọnọ n'etiti ọnwunwa nke ọnewere kwa nwayo nekveyere kama iguzogide ya. Ọnaia kwa onye ọnwunwa nti kama iña Chineke nti. Ọbu ezie ma elegh anya ọgaburi onye-ọgachọchi, were aha okpukpe Chineke yikwasi dika uwe nelu ndu nke uwa ya, ma nime obi ya ọpuwo n'ebe Chineke nọ, otufuwo ihu n'anya nke mbu n'ebe Chineke nọ, kpakpando nke di nime obi ya, echiche obi ya nanyu kwa anyu, obe ahu aburuwokwara ya ibu arọ. Ọmalitere ima jijiji n'okwukwe ya, omechiri ya na Chineke ikparita uka n'ekpere. Onwekwagh nledo anya ma ka ọnọdu nke obi ya, ọneyekwara onye ọnwunwa ahu ohere izochi onwe ya nime obi ya.

Mọ nke nnunu nganga amalitewo ichọ uzọ ibata. Qma-litewo nganga ya, elegh anya ochezowori na ọbu nani amara ka ejị zoputa ya ri, me kwa ya ka ọburu onye Kraist. Qñunu manya nakutu kwa aka n'qnu-uzọ k'ọbata. Mbe ufodu ọdi onye nanwa ya ka ọniutu ọbula otu iko manya ma-Ọbu nagwa ya na manya biee (beer) nke nesigh ike di nma. Qdigh aghọta na iñutu nke nta ma Ọbu biee nke nesigh ike di ka nwa miri nta nke neduba na miri uku nke qñunu manya. M'Ọbu na nwayi nemere di ya manya biee ya na ndi enyi ya nagopu onwe-ya na Ọbugh ya onwe ya naiu manya ahu, ma Ọneduba kwa ndi Ọzọ n'iñu manya nekweye kwa ka mọ nke qñunu manya narafu ya. Ikwa-iko nke ndi bu ndi nwere nwunye na nke ndi nenwagh nanwa kwa ya bu onye nke Kraist n'użọ nmeghari nile nke Ọku ala-mọ. Mbe ufodu Ọnamalite iñuri Ọniu n'ebe okwu nere ure di na okwu nabagh n'ihe, Ọmalitewo inwe nkparita Ọjọ, neso kwa nime ihe nlere anya nile nke nmehie di nime ya, ya na ite-égwú. Mbe ufodu Ọgabu na madu gwara ya na egwú nke onye Kraist m'Ọbu uzọ nke

ite-egwú onye Kraist di nma n'ebé nwoke na nwayi netekøta égwú, ọzø na ọbu ihe jørø njo ite-égwú n'uzø nke ndi n'ekpere arusi. Qdigh aghøta na ebe ọbula na ebe nile anete-égwú namuputa ihe nile nke ruru aru, ọzø na egwu nke onye Kraist kasi njo nime ha abua. Nke ana-kpø uzø nke onye Kraist ji ari anwuru di njo dika uzø nke onye ochie ahu nekpere arusi ji ari, n'ihi na ha nařu kwa naga n'iru nařu kwa, kwa-ehihie na abali. Qdigh mbe ọbula Jisøs iñuru anwuru, ndi nke Ya adigh ari kwa anwuru.

Onye iro nagwa kwa ya na nmehie nganga abugh nmehie. Imehie nani otu ubo, ime ihe ruru aru nani otu ubo a abugh ihe ọjø, nka bu ihe onye ọnwunwa nagwa ya tutu mo ahu nke nabagh n'ihe nke juputara n'ihe ruru aru enweta ohere nime obi ahu nke asachaworori nke ọbiaghachikwara na ya ọzø.

Onye nke inahu n'onyinyo a nke ji mma nama n'obi nekwu bayere ndi n'akwa emo na ndi nekwugide ibu-onye nke Kraist ma-Ọbu Ọmuma-Chineke ndi newere okwu ugha

nke nkwugide ha naku n'obi madu. Qdigh anagide ikwa-emo na ichi ọchi nzuzu nke madu, nke ka, nke sitere n'aka ndi eyi ya. Okwu ndia nile naduwa obi ya ebe ọbu na ihu n'anya nke Chineke ajuwo oyi nime ya, ọmalitewo kwa itu-égwù madu kama nke Chineke, ma site n'ihi itu-égwù ihe madu geche m'ọbu madu gekwu, owe buru oru nke madu buru onye nala azu na ndu ya.

Iwe na ọnuma nabia na mbe nkpabu na nmekpa aru nacho ka ha nachi obi ahu. Iñu iyi na idu-ikwù nemebi kwa ire ya nke ọnejiri na mbu eto Chineke n'ekpekwara Chineke. Oburu na ekwensu nwere ike inweta nwa oghere nta, nwa ọnu-uzo nta, agwø nke anya-uku gabata kwa me nwa uzø nta ahu ka ọdi uku ka ndi ọzø we bata.

Obu ihe dikariri nfe ikwe ka ihu n'anya nke ego bata n'obi madu ma-ọbugh na ayi leziri anya na ndum ọdu nke Onyenwe-ayi bu Jisøs onye siri: Nechenu nche, nekpe-kwa-nu ekpere, ka unu we ghara iba n'ọnwunwa: Matiu 26:41. Ya mere, onye

neche na Ọneguzo, ya lezi anya ka Ọghara ida. 1 Ndi Kɔrint 10:12. Yikwasinu ihe agha nile nke Chineke, ka unu we pu iguzogide ihe nile ekwensu nezu-puta. Ndi Efesɔs 6:11-14.

Copyright ANGP

7. OBI NKE NKUME MA-QBU NKE NDAGHACHI AZU

Onyinyo nka negosi m'obi nekpughe զո՞du obi ndagha-chi azu nke madu, bu obi nke emeworo otu mbe ka ihè nwue nime ya,

nke detuwokwara onyinye nke elu-igwe ire, so kwa keta mọ-nṣø, ṣdaghachiwo azu. Ọnegosi kwa ọnọdu nke madu onye ọkadigh mbe ọbula ochegehariri m'ọbu owere onwe ya nye Chineke, nabayegh ezi okwu nke Ozi-oma, nke akpokwara "Ozi Ọma", nke ekpughere ma che n'iru ya. Omere ka obi ya sie ike ka nkume owe nogide na nmehie.

Jisøs onwe ya kowara ọnọdu obi nke onye nadaghachi azu mbe Ọsiri: "Mbe mọ nke di ọcha puru nime madu onye ahu naga ije n'ala kpọrọ nku nachọ kwa ebe nbabá, ma onwegrh nke ọchọtara, ọsi. M'galaghachi n'ulom nke M'siri na ya puta; ma mbe ọnabia we hu na azachasiwo ya dozie ya nke ọma. Mbe ahu ọga chirí mọ ibe ya asa nke jẹkariri ya onwe ya njo tiyere onwe ya; ha ewe ba biri n'ebe ahu: Ọnọdu ikpeazu nke madu ahu bia jẹkari nke mbu. Luk. 11:24-27. Okwu nke ezi ilu ahu adakwasíwo ya. Qbu nkita nke laghachiri azu n'ihe ọbọrọ, buru kwa nne-ezi nke chighariri ọzọ n'ituru n'apiti mbe ọsachasiri onwe-ya. 2 Pita 2:22.

Akwukwọ nsø ndia nakowaziri ayi ọnọdu nke obi madu. Nmehie na aghughọ ya nile abiawo nödu nachi kwa obi ahu. Obuna iru ya negosiputa kwa onwe ya otu ọdida nke obi ya ra. Mo nsø narapu kwa obi ahu n'ihi na mo Nsø na nmehie adigh ebikọta n'otu ebe. Ìhè na ọchichiri enwegh nmekọta ọbula. Obi ahu agagh abu ulo nsø nke Chineke buru kwa ọbà nke ekwensu. Mo-ozi. Okwu nke Chineke, gewere iru-uju pua, nele kwa anya n'azu nenwe olile anya na nwoke ahu ma-ọbu nwayi ahu gechehari dika nwa nmefu cheghariri. Ochetara onwe ya mbe ọnọ netiti igwe ezi nachọ kwa iri ububọ nri nke ezi mbe orichaworo, ma na ọdigh onye nyere ya. O we cheta ndaghachi-azu ya, ntufu nke ọnọdu ya ochegeharia si: Agam ebili jekuru nnam agam asi kwa ya "Emehiewom n'ebe Chineke nọ na n'ebe inọ ekwesigh kwam ka akpom nwa gi ọzọ. N'ihi ezi ncheghari nke obi ya na iru-uju nke nmehie ya nile, nna ya ḅaghara ya we kpobata ya ḅukwara ya nwa ehi ázùrù àzù.

Ma na ihe àtù nka nime ihe osise a, ọdigh ihe-ngosi nke ezi ncheghari, ọdigh ilaghachikuru Chineke azu ahuru, ọchogh nbaghara nmehie n'ukwu Jisøs. Akø-na-uche ya di kwa ka ejiri igwe-ọku da me ka odere du. Onwere nti inu ihe ma onwegr ike inu aririø nke olu Chineke ọzø. Onwene anya ihu uzø ma ọhugh olulu nke nenwegr usøtu nke ọgaje idaba na nwa mbe nta. Onwegr kwa iru ihere ọzø ime nmehie n'ebe ọra madu nq. Setan abiawo kwa ichi eze nime obi ya, ọnaranødu kwa n'oche eze ya nime obi ahu. Mbe ufødu ọnafuli onwe ya elu neweputa onwe ya egosi n'elu aru dika ihe bu ezi madu, oyiri ili etere nzu nke negosi onwe ha dika ihe ọma na ihè, ma nime ha juputara n'ọkpukpu nke ndi nwuru anwu na adigh ọcha nile. Matiu 23:27. Nna nke ugha nile ewerewo ọnødu nke mq nke ezi okwu. Anu ọbula, nmehie ọbula nwere mq nedu ya na mq nke nadigh ọcha neyere ya aka ichi obi ahu. Qbu ezie na ọgachø ibanari umu nmekpa aru ma onwegr ike ebe omeworo onwe ya oru nye ha dum. Ọnahuta kwa ezi okwu nke Chineke mere ka ọputa ihè

site n'aka onye ozi bu Pita, na ndi nile rapuru iwu Moses nwuru nenwagh ebere site n'ønu ndi ama abua ma-øbu atø, ma ahuhu ahu jøkariri njø ra aña, bu nke agagu na onye ahu kwesiri ka enye ya, ka unu chere, bu onye nke zøworo Qkpara Chineke ukwu, onye guwokwara øbara nke øbuøba ndu ahu, bu nke eji do ya nsø n'ihe emeruru emeru, onye mewokwara Mo nke amara ihe ihere. Ndi Hibru 10:29-31; 2 Pita 2:1-14.

Ndi m'huru n'anya, øgabu na onyinyo nka na ønødu nke obi gi dakotara n'øtu, tikue Chineke site n'ala-ala nke obi gi. O nq na njikere izøputa gi, ibaghara gi nmehie gi nile m'øburu na iji obi zuru oke nke di øcha chegharia. Ya na ndi agha Ya geke kwa onye-iro abu tupu ya n'obi gi ma-øburu na ijkere ikwere Ya ka ome nka. Bia dika onye ekpe-nta nke biakutere Jesus tie nkpu: Qburu na I nachø I puru ime ka m'di øcha. O we nwe ømiko, setipu aka Ya, metu ya, si ya, Anamachø; ka eme ka idi øcha. Mak 1:40-43 Qburu na imesie obi gi ike n'ihu øchichiri n'anya kari ihè,

olile anya m'øbu inye aka adirigh gi, n'ihi na inarørø ønwu n'ønødu ndu; øchichiri n'ønødu ihè.

Copyright ANGP

8. OGWUGWU NKE ONYE NMIEHIE

8

N'ebe a ayi gahu onye-nmehie nke ndaghachi-azu na nke emegh-ihe n'oge ya ka Ọnabiaru Ọnwu nso, aru ya jupu-tara na ihe nbu, obi ya juputakwara n'egwu nke

q̄nwu. Q̄nwu (nwa-ŋaghara q̄kpukpu) abiawo n'oge m̄be aneleḡh anya ya na m̄be achogh ya n'iru n̄baru na itu uj̄o nke nbib̄o ya. Aghugh̄o ut̄o nke nmehie agabigawo, idiegwu nputa ih̄e na idi elu na ugwo qlu di uj̄o nke nmehie ka q̄gezute. Ihe n̄bu nke q̄ku ala-m̄o nejidesi onye ha jidere aka ike. Ncheta nke q̄ku ala m̄o nejidesi kwa obi ya nke egwu juputara nime ya aka ike. Q̄bu ezie na q̄gach̄o ikpe ekpere, q̄nach̄oputa kwa na ya enwegr̄h ike ibiaru nso na inwek̄ta nkparita ya na Chineke. Okwu efu nile nke nkasi obi nke ndi eyi ya nke uwa nka nagwa ya enwegr̄h ike iyere ya aka, àkù nile nke ositere n'ihi n'anya ego kpak̄o agagh azoputa obi ya ime ya ka q̄diri ya nfe bu ihe n̄bu ya ma-q̄bu ime ka ndu ya ditu ogologo. Q̄gach̄oputa na q̄bu ihe nadigh nfe bu idi ndu dika Chineke si ch̄o n'ihi na ekwensu enyetugh ya ohere ime otu ahu.

Ihe nile nke q̄huru n'anya ma nke q̄diri ndu nime ha nime uwa nka nadi ka ha nakwa ya emo, q̄buna onye q̄zuzu aturu nke ugha ya nke uwa nka enwegr̄h ike

iyere ya aka. Mbe ahu ka Ọgaghọta na Ọbu ihe di ujọ isi n'ebe Chineke di ndu nọ puta. Onenwe olile anya na ya na Chineke gadi na nma n'ihe ndina nke Ọnwu ya ma na ubu a Ọhutawo na ya emegh ngwa. Nnu kwuru nnu madu n'anwu na nberede nenwegrh ohere iji chọ Chineke n'ihe ndina nke Ọnwu ha. Ya mere Ọnagwa ayi ka ayi chọ Chineke mbe anachọta Ya. Kama inu okwu Ọnu nke nkasi obi nke Chineke, Onye nmehie nka nanwu anwu, onye juworo amara na ihu n'anya nke Chineke n'oge mbe Ọdi ndu, nanu olu nke onye ikpe ya k'Ọnasi: Puanu n'irum, ndi anabu Ọnu, ga n'Ọku ebigh-ebi ahu nke edoziworo nye ekwensu na ndi mo-ozi ya. Matiu 25:41. Dika Ọbu kwa ihe edebeworo madu ka ha nwua anwu nani otu ubo, ma mbe nka gasiri ikpe eso ya; Ndi Hibru 9:27.

9. OBI NKE NENWE NMERI

Onyinyo nka negosi obi nke ezi onye Kraist nke nanagide nemeri Ọnwunwa naaku-uta na ihe nzuputa nke anu aru na onye iro. Ananwa ya n'uzo ọbula ma

øneguzogide rue øgwugwu ihe nile. Qkariri onye nmeri ma-øbu øbu onye nmeri uku site na Jisøs Kraist, øbugh kwa nani na ømalitewo iøba øsq nke Kraist, kama ønabacha ya, nelegide Jisøs anya, bu onye ndú na onye nmezu nke okwukwe ayi. Ndi Hibru 12:1,2.

Setan, ya na igwe ndi agha ya, naba obi nke kwere ekwe buruburu nele ma agenye ha ohere, ma nbali ha bu n'efu. Npako, ihu n'anya nke ego, mø nke ihe ruru aru naku aka n'uzø. N'ønødu nke nkita na ágú, ayi nahu "Nkpi na inyi-nya" n'ihi na øtutu mbe nmehie nenwogha onwe ya n'øtutu uzø m'øbu n'øtutu aha. Ma ezi onye nke Kraist nke nq na nche n'ahuta nmehie n'uzø øbula ojiri bia ma øbula di mbe oji okwu Chineke bia, m'obu dika mø-ozø nke ihè, n'ihi na okwu nke Chineke na mø nke ezi okwu nke di nime ya, neduba ya n'ezi-okwu nile neye kwara ya aka iøbanari ihe øjo ma me ihe øma. Wezuga umu anu na mø nke nedu ha, igahu otu madu nke nq n'iru ya nete kwa egwu, nanwa onye nke Kraist a site n'ihe utø nke uwa nka bu

manya naba n'anya ya na ite-egwu. Ma ihe ndia nile adigh emetu ezi onye Kraist nka edoro nsø, onye nwuworo na nmehie ma n'uwa. Kama ihe ndia nakpøru ya nso n'ebe Chineke nø. Madu nke øzø ahu neche ya ihe egwu n'iru. Okwu iro dum, okwu azu, ikwa emo na iyi egwu nile sitere n'aka ndi nekwegh ekwe ma øtutu ubø ka ndi nke nakpø onwe ha nke Kraist n'aha neme kwa ihe ndia dum. Ma ønakasi onwe ya obi site n'okwu nke Jisøs, onye siri: Ngøzi nadiri unu mbe øbula ha nata unu uta, nesoøbu kwa unu, nekwu kwa ajo ihe nile di iche iche megide unu n'okwu ugha, n'ihiim. Nuria-nu øñu, ka obi tø kwa unu utø nke uku: n'ihi ugwo ølu unu di uku n'elu igwe. Matiu 5:11,12.

Nmehie, anu aru, nke bu ÓNWÉ na onye-iro nabalisike idøpu onye nke Kraist pua n'ihiu n'anya nke Chineke. Ma site n'oke øñu na inwe ntukwasi obi ka øgewere ezi nkwuwa okwu si: "Ònye gekewapu ayi n'ihiu n'anya nke Kraist? øbu nkpaøbu, ma-øbu oke nkpa ma-øbu nsøbu, ma-obu oke unwu, ma-øbu iba øtø, ma-øbu ize ndu, ma-øbu

mma-agha? É-è, kama n'ihe ndia nile ayi nemeribiga oke site n'aka onye ahu nke huru ayi n'anya." Ndi Rom. 8:35-39. Ebe oyi-kwasiworo ihe agha nile nke Chineke Ọneguzogide onye-iro n'ubøchi ya site n'ike Mq-nsø owe merie Ọnwunwa na anu-aru. Oghøtawo na Kraist, onye bi nime obi ya, kariri onye-iro na ndi agha ya dum, n'ihi na onye ahu bi nime ayi kariri onye ahu nke bi nime uwa uku, bu onye iro ahu. Jisøs emeriwo onye-iro, nmehie na Ọnwu, masite kwa na Ya ka ayi nwe nmeri ma nwe kwa ike merie nara okpu-eze nke otuto.

KPAKPANDO nke akø-na-uche ya nenwu Ọcha dika ehihie. Obi ya juputara n'okwukwe na Mq-Nsø. Mq-ozi nke Chineke nke di n'elu nechetakwara ya nkwa nke ekwere ndi bu ndi nemeri emeri nanagide kwa rue ogwugwu ihe nile. Nkpughe 2:7,11,17,26; 3:5,13,21.

AKPA EGO AHU NKE GHERE ỌNU negosi na Ọbugh nani obi ya, kama ego ya kwa ka edoro nsø nye Chineke. Kama iwere ihe n'nweta ya nke uwa nka netufu n'ihe efu

na n'uzo nmehie, qneyere ndi obeye aka, nenye otu uzo n'uzo-iri na onyinye-amara nime ihe nile onwere, neme ihe qbula ka esite na ya nye Chineke otuto.

OBE ACHICHA NA AZU negosi na qnadi ndu di qcha nebi kwa ezi obi. Qdigh emeru onwe ya site n'iñu ihe qñunù naba n'anya, site n'iri qbara, anu nwuru-anwu n'onwe-ya ma-qbu nke anyaburu anyabu. Qdigh anu anwuru n'ihi na qnecheta na qgedo onwe ya nsq na qcha dika ulo nsq nke Chineke. Obi ya onwe ya abuworo ulo ikpere Chineke, ma qnaga ulo nzukq nke Chineke na nrube isi na n'uzo kwesiri ekwesi nelegh elu-igwe anya n'iru ma miri qnezo ma-qbu na ozogh. Qhuru ikpe ekpere n'anya m'qbu n'ulo Chineke ma'obu na ezi-na-ulo ma-qbu nime ulo nke aka ya. N'ihi na qmatara na ewezuga ekpere na onye nke Kraist apugh idi ndu, dika azu apugh idi ndu ma ewezuga miri.

AKWUKWO NKE ASAGHERE ASAGHE ziputara na Bible bu akwukwo nke emeghere nye ya, qnagu namu kwa ubochi n'qñu, nachota amam-ihe, ike, ndu na ihè, e,

àkù nke apugh ikọwa nime ya. Obu origona nye ukwu ya, mma-agha nke gemeriri ya onye-iro, achicha nke ejì azu obi kw'ubochi na miri nke neme ka akpiri ghara, ikpø ya nku. Oneji okwu Chineke asa aru mbe dum newekwara ya dika enyo nke obi ya ebe ọnahu onwe ya ka osi di.

Ọnahu ibu obe n'anya, nke nechetara ya na akpogide-kọtawo ya na Kraist n'obe ma bilie kwa nwe ndu ọhu ma n'ihi nka nachosi ike ihe nke di nelu, ihe ebigh-ebi, ihe ana-hugh anya. Ọnọ na njikere izute Chineke, di kwa ka osisi akuworo n'akuku iyi nke nami nkpuru ya na mbe ya, dika ezi alaka ahu nke nami nkpuru nke uku. Ezi ihu n'anya nke Chineke ejuputawo obi ya ọtugh kwa egwu nke ọnwu. Abu-Oma 1:1-3;

Jon 15:1-14; Jon 4:18-21

10. OTUTO NKE ILA ULO AHU

10

Jesus said, "Mu onwem bu nbilite n'ọnwu na
ndu : onye nekwere na Mu, ọbuna ma asi
na Ọnwuru anwu ọgadi ndu Ọzọ." John
11:25,26. Nezie, nezie, asim unu onye

nanu okwum, nke nekwere kwa onye ziterem, onwere ndu ebigh-ebi, ọbiagh kwa nikpe, kama ositewo n'ọnwu ba na ndu, J̄n 5:24. Ọnwu enwegh kwa egwu ma-ọbu nmekpa aru n'ebe onye Kraist nq. Ọnwu ole ebe nmeri gi di? Ọnwu ole ebe ihe ọbuba gi di? Eloro Ọnwu rue nmeri. Ma ekele diri Chineke, onye nenye ayi nmeri site n'aka onye nwe ayi Jis̄s Kraist. 1 Ndi Korint 15:54-57.

Onye ọbula nke diri Chineke ndu adigh atu egwu nke Ọnwu. M̄be oge nke ọgeji rapu uwa nka ruru, ọ neji Ọnu la n'ulo ọma ya nke di ebigh ebi. Onye ozi bu P̄ol siri: Ma anom n'ebe di nkpà n'etiti ihe abua ndia, ebe agu ila na inq n'ebe Kraist nq nagum; n'ihi na ọkachasi nma nke uku: Ndi Filipai 1:23. Onye nke Kraist na**balisike** ihu iru J̄sus onye nwuru n'ihi ya n'elu obe ma we **baputa** ya site n'ọbara nke ọwusiri. M̄o Ns̄o nechetakwara ya okwu nke J̄sus kwuru si: ka unu ghara isobu onwe unu, kwerenu na Chineke kwerekwanu na Mu. Nime ulo Nnam ọtutu ebe obibi di agajem ibia ọz̄o. M̄ganara kwa unu nye onwem: ka

unu-onwe-unu we nq kwa ebe Mu onwem nq. Jøn 14:1-14. Ihe anya nahugh, nke nti nanugh kwa, Nke nabagh kwa n'obi madu, ka ha ra, bu ihe Chineke doziri ndi huru Ya n'anya. 1 Ndi Korint 2:9. Onwegrh okwu qbulu nke di nime uwa nka nke ruru igosi m'qbu ikøwa otuto nke qnødu elu-igwe nke akwadebere ndi nile ndi nke nwe nmeri n'ebe a n'elu uwa nka ma kwere na Jisus Kraist.

Nime onyinyo nke iri a anechetara ayi ihe bayere qlila nke ezi onye Kraist. Kama itu-egwu nwa ngaghara-qkpukpu (bu qnwu) qnahu mq-ozi nke Chineke, k'qnechere inara mq nke ikpe namagh n'aka Chineke. Emewo kwa ka mq ya na obi ya di nfe n'ebe ibu arø nke anu aru nka puru imebi emebi di ma namali elu n'obi nke onye ahu nkpuru obi ya huworo n'anya. Onye qbu site na ya ka qdiworo ndu ma nwu kwa anwu n'ebe uwa di. Anechere inara ya nke qma n'iru Chineke ebe okwu nke Onye-nwe-ya na Eze ya gasi ya. "I mere nke qma, ezi oru nke kwesiri ka atukwasi ya obi, ba n'qnu nke onye nwe gi." Matiu 25:21.

Setan enwe-kwagh ike n'ebe Ọnọ Ọzọ n'ihi na ihe di oke Ọnu ahia n'anya Onyenwe-ayi ka Ọnwu nke diri ndi ebere Ya bu. Abu-Qma 116:15. M'we nu olu ka Ọnesi n'elu-igwe da si. De akwukwọ. Ngọzi nadiri ndi nwuru anwu bu ndi ganwu anwu nime Onye-nweayi site na ubua: e, ka mọ-nsọ nekwu, ka ha we si na ndọbu nile ha dọburu onwe ha n'ọlu zuru ike; n'ihi na ọlu nile ha geso ha ga. Nkpughe 14:13.

Copyright ANGP

Ndi m'huru n'anya nke nagu kwa akwukwo a, ka Chineke yere unu aka ka unu nwe ike were obi unu dum nye Jisq, n'ihi na Q siri, "Nwam nwoke, nwam nwayi, nyem obi gi." (Ilu 23:26). Q genye gi obi di qcha tiye kwa mq nke di nma nime gi. Ekwela ka obi nke aghughq gi dufue gi site n'iso ihe qjø nke qnachq, n'ihi na onye natukwasi obi n'obi nke aka ya, onye ahu bu onye nzuzu: Ilu 28:26. Ma onye neje ije n'amam ihe, onye ahu ka ageme ka owepuga onwe ya. Rapu uzø njø ma baso ezi omume n'ihi na ugwø qlu nke nmehie bu qnwu, ma onyinye amara nke Chineke bu ndu ebigh-ebi nime Kraist Jisq onye-nwe-ayi. Ndi Rom 6:23.

Gi onwe gi bu onye nyefeworo ndu gi n'aka nke Chineke, jidesie uda nke ezi okwu ike, n'okwukwe na ezi okwu nime Kraist Jisus, n'ihi na imara onye ahu nke ikwere emekwara k'imata na qpuru ichebe ihe nile nke inyeworo n'aka Ya rue ubøchi ahu. Wulie onwe gi n'uzø nke okwukwe di nso, kpe ekpere nime Mq-Nsq, do onwe

unu n'okpuru ihu n'anya nke Chineke, nele
anya Jisq's Onye bu Uzq, na Ezi-okwu na
Ndu. Onye ndu na onye nmezu nke
okwukwe ayi, onye gabia ngwa iwere ndi
nke Ya - "bu Eze nke ndi eze na onye
Nwe ndi nwe madu.

"Ma onye ahu nke puru iche unu nche ka
unu ghara isu ngongq, na iguzo unu n'iru
ebube Ya nādigh ita uta n'oke obi utq,
onye nani Ya bu Chineke, buru kwa onye-
nzoputaayi, ka ha site n'aka Jisq's Kraist,
bu onye-nwe-ayi diri Ya, bu otuto na idiu-
ku na ike na ichi-isi, mbe oge a nile
akerugh, ubua kwa, we ru kwa mbe nile
ebigh-ebi. Amen." Jud 24,25.

"Ala di mara nma kari ihè,
Okwukwe k'ayi ji hu ya anya;
Nna-ayi, Chineke nechere na ya
K'ojikere ayi ebe-obibi.

Ayi gabu abu nke di ngɔzi,
N'ala qm'ahu nke Chineke;
Qgagh-ewuta kwa ayi n'obi,
Ayi agagh-achq kwa izu-ike.

CHORUS:-

M'emesia ..... m'emesia

Ayi gezukø n'ala qma ahu .....

M'emesia.....m'emesia .....

Ayi gezukø n'ala qma ahu."

Copyright ANGP

A SPECIAL WORD FROM ANGP
UN MONDE SPÉCIAL DE L'ANGP
UMA PALAVRA ESPECIAL DA ANGP

This booklet "The Heart of Man" is available in over 538 languages and dialects spoken throughout the world (Africa, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Our Heart Book is now also available on cell phones, tablets, etc from www.anjp-hb.co.za or as an APP "Heart of Man" on Android phones.

Le livre du "Coeur de l'homme" peut etre obtenu en plus de 538 langues et dialectes parles dans le monde entier, a savoir: Afrique, Amerique, Asie, Extreme Orient, Europe. Notre Livre du Coeur est maintenant aussi disponible sur votre Telephone cellular, plaques, etc. de www.anjp-hb.co.za ou comme une Application "Heart of Man" sur telephones Android.

Este livro "O Coracao do Homem" e obtido em mais de 538 linguas e dialectos falados em todo o mundo, a saber: (Africa, Asia, America do Sul, Extremo Oriente, Europa, etc). O nosso Livro O Coração do Homem tambem esta agora disponivel em telefone celular, tablets, etc. de www.anjp-hb.co.za ou como um aplicativo "Heart of Man" nos telephones celulares Android.

The 10 heart pictures contained in this booklet are also available in the form of large coloured picture charts (86 x 61cm) bound together in a set of 10 pictures. These "Heart Charts" can be obtained with European or African features and are particularly suitable to be used in conjunction with the Heart Book for class-teaching, open air evangelization etc. Kindly contact us to ascertain the latest subsidized price of this chart.

Les 10 images du coeur qui figurent dans ce livre peuvent etre obtenues en tableaux de couleur, format 86 x 61 cm, avec des physionomies europeennes ou africaines. Ils peuvent etre utilises en meme temps que le livre du coeur pour des classes bibliques, a l'ecole du dimanche ou lors de reunions de plein air. Soyez aimable

de nous contacter pour assurer les derniers prix en cours du tableau.

As 10 imagens do coracao, contidas neste livro podem ser obtidas num conjunto de 10 imagens em colorido no tamanho de (86 x 61 cm). Estes "Cartazes do Coracao podem ser obtidos com caracteristicas Europeias e Africanas e podem ser usados em conjuncao com o mesmo livro em classes de ensino biblico, evangelizacao ou ao ar livre. Agradeciamos que nos contacta-se para confirmacao do ultimo preco dos cartazes.

Kindly write to us if you are able to assist us with further translations of our free Gospel literature, informing us of the language into which you could translate this Gospel literature. Your assistance would be appreciated.

If you have found salvation in Christ, or have been otherwise blessed through our Gospel literature, please let us know. We would like to thank God with you, and remember you further in our prayers.

Nous vous invitons a nous contacter pour faire des arrangements concernant de nouvelles traductions de notre litterature, nous informant de la langue dans laquelle vous pouvez traduire cette litterature evangélique. Votre aide sera beaucoup apprécier.

Si vous avez trouvé le salut en Christ ou si vous avez été bénis par notre littérature, nous vous prions de nous le faire savoir. Nous aimerais remercier Dieu avec vous et prier pour vous.

Nos vos convidamos a nos contactar, afim de fazer qualquer arranjo concernente a novas traducoes de nossa literatura em outras linguas. Vossa assistencia sera muito apreciavel.

Se tem encontrado a salvacao em Cristo, ou se tem sido abençoado por intermedio da nossa literatura evangelica, faça o favor de nos

informar. Pois nos gostarfamos de agradecer a Deus juntamente convosco, e lembra-lo sempre em nossas oracoes.

For free Gospel literature, books and tracts in over 538 languages, write to:

Pour obtenir gratuitement de la litterature evangélique, des livres et des traites en plus de 538 langues, écrivez à:

Para obter gratuitamente a literatura evangelica, livros e folhetos em mais de 538 linguas diferentes escreva para:

www.anjp-hb.co.za

info@anjp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS

P.O. Box 2191

PRETORIA

0001

R.S.A.

A Gospel Literature Mission financed by donations
Une Mission de littérature évangélique financée de
dons

Missão de literatura Evangélica financiada por
donativos

(Reg. No. 1961/001798/08)

The “HEART OF MAN” books can be viewed and downloaded using the following link:

www.anjp-hb.co.za